

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมล สุตประเสริฐ และสุนทร สุนันท์ชัย. แนวคิดในการดำเนินงานกับชุมชนเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต. อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2534.
- กษมา วรารณ ณ ออยุธยา. สภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียน. ในการศึกษาตลอดชีวิตและการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 9-15. หน้า 753-825. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2532.
- การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ : หจก. ไอเดียสแควร์, 2534.
- การศึกษาผู้ใหญ่, กอง. การอบรมผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคและศูนย์การศึกษาประชาชนจังหวัด อุบลราชธานี. โรงพิมพ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ศอ.ศอ.), 2520.
- กล้า สมตระกูล. สื่อพื้นบ้านของเก่าที่ส่งค่า. ใน 9 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน. หน้า 85-87. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- กุลวิจิตร กังกานนท์. นานาทศนะเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (สิงหาคม-กันยายน 2531) : 3-9, อ้างจาก ปรีชา อุตตระกูล. การสัมมนาเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน. ณ ศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุขมูลฐาน จังหวัดขอนแก่น 5-7 มกราคม 2530.
- ก่อ สวัสดิพาณิชย์. ผลของการศึกษานอกโรงเรียนที่มีต่อการพัฒนาประเทศ. วารสารการศึกษานอกโรงเรียน. 25 (สิงหาคม-กันยายน 2532) : 23-28.
- โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. ดินสุขภาพแก่ประชาชน. ใน เสรี พงษ์พิศ (บรรณาธิการ). ทิศทางหมู่บ้านไทย. หน้า 45-56. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน. 2531.

- โกมาตร จิงเสถียรทรัพย์. แนวคิดไทย เรื่อง เจ็บไข้ ได้ป่วย. ใน เสรี พงษ์พิศ (บรรณาธิการ). ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการพัฒนาชนบท เล่ม 2. หน้า 3-64. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2536.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ. ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). สารสนเทศการศึกษา (ธันวาคม 2532 - มกราคม 2533): 3-4.
- _____. รายงานการสังเคราะห์ สภาพสังคม-วัฒนธรรม สังคมเศรษฐกิจ และการศึกษา ในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ม.ป.ท., 2529.
- _____. รายงานการสังเคราะห์ แนวทางการพัฒนาการศึกษา ในบริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก. ม.ป.ท., 2533.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2535-2539. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น, ม.ป.พ..
- จุมล รอดคำดี และคนอื่นๆ. บทบาทสื่อพื้นบ้านต่อการศึกษาของชาวบ้าน. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิดา รักษ์พลเมือง. บนเส้นทางแห่งการแสวงหาทางเลือกของการศึกษา. วารสารครุศาสตร์. 16 (เมษายน-มิถุนายน 2531): 1-12.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. เทคโนโลยีและสื่อการศึกษาเล่มที่ 3 หน้าที่ 11-15. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2523.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. ระบบสื่อการสอน. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- ชลทิพย์ เขี่ยมสำอางค์ และวิศนี ศิลตระกูล. ภูมิปัญญาชาวบ้าน เทคโนโลยีพื้นบ้านและแหล่งวิทยาการในชุมชน. ในการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน หน้าที่ 1-8. หน้า 201-248. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ไชยยศ เรื่องสุวรรณ. เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร : วัฒนาพานิช, 2526.
- ทัศนีย์ ทานตาณิช และคณะ. การศึกษาและรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านภาคตะวันออก ระยะต้นโครงการวิจัยภาษาและวัฒนธรรมพื้นบ้านภาคตะวันออก. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2522.

- ไทยคดี, สถาบัน. รายงานการวิจัยการอนุรักษ์และฟื้นฟูงานเทศกาล ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2528.
- ธวัช ปุณโณทก. ภูมิปัญญาชาวบ้านอีสานทัศนะของอาจารย์ปรีชา พิณทอง. ใน เสรี พงศ์พิศ (บรรณาธิการ), ทิศทางหมู่บ้านไทย. หน้า 39-57. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2531.
- _____ . ความเชื่อพื้นบ้านอันสัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคมอีสาน. ใน เพ็ญศรี ตึก, ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, ปิยนาด บุนนาค และวราภรณ์ ทำนายนท์ (บรรณาธิการ). วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติ ความเชื่อ. หน้า 350-392. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- อ๋ารง เปรมปรีดี. เทคโนโลยีกับการพัฒนาชนบท. วารสารเทคโนโลยีที่เหมาะสม. 6 (กันยายน-ตุลาคม 2530) : 28-29
- นเรศ ปิยพันธ์. การศึกษานอกระบบ. นครปฐม : แผนกวิชาการศึกษา วิทยาลัยครู นครปฐม, 2527.
- นารี สาริกฤติ. วัฒนธรรมพื้นบ้านของชาวไทยเชื้อสายเขมร บ้านหัวสำโรง สระสองตอน และดงยาง. ใน เพ็ญศรี ตึก, ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน, ปิยนาด บุนนาค และวราภรณ์ ทำนายนท์ (บรรณาธิการ). วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติ ความเชื่อ. หน้า 690-735. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- นิพนธ์ ศุขปรีดี. โสภทัศน์ศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : แพร่พิทยา, 2521.
- น้อย ดิริโชติ. การทำสไลด์และฟิล์มสตรีป. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2523.
- นวลละออง สุภาพล. การทดลองการถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมท้องถิ่น แก่เด็กวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527.
- นฤมล ต้นธสุเรษฐ. สภาพปัจจุบันและแนวโน้มของการใช้สื่อเพื่อการศึกษานอกระบบ. ใน การพัฒนาและการใช้สื่อเพื่อการศึกษานอกระบบ หน่วยที่ 1-8. หน้า 281-332. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2534.
- บุญเลิศ ไพรินทร์. วิทยากร. อุบลราชธานี : ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2534.
- ประคอง กรรณสุด. สถิติประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2528.

- ประดิษฐ์ อินทนิล พิชัย เทพนมิตร และไพพรรณ อินทนิล. การศึกษารวบรวมการเล่น
พื้นบ้าน ดนตรี และฟ้อนรำ ภาคตะวันออก จังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด ชลบุรี.
โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน,
2523.
- ประดิษฐ์ อินทนิล และไพพรรณ อินทนิล. การเล่นเกมผีในภาคตะวันออก. ในโครงการ
ส่งเสริมวัฒนธรรมภาคตะวันออก รายงานการสัมมนาภาคตะวันออก. หน้า 255-
266. ชลบุรี : กมลศิลป์การพิมพ์, 2524.
- ประเวศ วะสี. การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยหรือการพัฒนา. ชุมชนพัฒนา. 1 (มกราคม
- กุมภาพันธ์ 2530): 72-91.
_____. การศึกษาของชาติกับภูมิปัญญาท้องถิ่น. ใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ. การสัมมนาทางวิชาการ ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม
และการพัฒนาชนบท. หน้า 81-86. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟจำกัด,
2534.
- ปราณี สังขะตววรรณ. การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเพื่อการศึกษาในระบบ. ในประสบ-
การวิชาชีพการศึกษานอกกระบบ หน่วยที่ 1-8. หน้า 76-199. นนทบุรี: โรง
พิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2534.
- ปรีชา พิณทอง. ประเพณีไทยโบราณอีสาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. อุบลราชธานี : โรงพิมพ์
ศิริธรรมออฟเซ็ท, 2534.
- เพ็ญศรี ทิวสุวรรณ และปราณี สังขะตววรรณ. การพัฒนาหลักสูตร. ในการจัดการศึกษา
นอกระบบ หน่วยที่ 1-8. หน้า 245-296. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ไพโรจน์ ภูมิประดิษฐ์ และกุลชีพ วรพงษ์. วนเกษตร : ประสบการณ์และความคิด
ของผู้ใหญ่วิบูลย์ เข้มเฉลิม. ใน การสัมมนาทางวิชาการ ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการ
พัฒนาชนบท. หน้า 105-109. กรุงเทพฯ : บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งการพิมพ์กรุ๊ฟ
จำกัด, 2534.
- ภาคตะวันออก, ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน. แผนปฏิบัติการเครือข่ายการเรียนรู้อ. ม.ป.พ.
2532. (อัครสำเนา)
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช, 2526.

- มณี พยอมยงค์. ความเชื่อของคนไทย. ใน เพ็ญศรี ตัก, ไพฑูรย์ สีนลารัตน์, ปิยนาด
บุญนาค และวราภรณ์ ทำนายนนท์ (บรรณาธิการ). วัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติ
ความเชื่อ. หน้า 690-735. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2530.
- ยงยุทธ ตริณูการ. การรักษาแบบไทยอีสาน. ใน การสัมมนาทางวิชาการ ภูมิปัญญาชาวบ้าน
กับการพัฒนาชนบท. หน้า 105-109. กรุงเทพฯ : บริษัทอริรินทร์พรินติ้งการพิมพ์กรุ๊ป
จำกัด, 2534.
- รัชนิกร เศรษฐ์. โครงสร้างสังคมและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช จำกัด, 2532.
- รัตนะ บัวสนธ์. บทบาทของโรงเรียนประถมศึกษากับการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสาร
การศึกษาแห่งชาติ. 24 (เมษายน-พฤษภาคม 2533) : 68-74.
- รัตนา พุ่มไพศาล. สื่อสำหรับการศึกษานอกระบบ. ใน การพัฒนาและการใช้สื่อเพื่อการศึกษา
นอกระบบ หน่วยที่ 1-8. หน้า 1-34. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมมาธิราช, 2534.
- ลัดดา สุขปรีดี. เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : พิมพ์เนตการพิมพ์, 2523.
- วิชัย ตันศิริ. สื่อพื้นบ้านเพื่อการศึกษา. ใน รวบรวมบทความทางการศึกษานอกโรงเรียน
เล่มที่ 9. หน้า 183-188. หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา, 2532.
- วิชาการ, กรม. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. วิทยุศึกษา วิทยุโรงเรียน โทรทัศน์ศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2521.
- วิจิต นันทสุวรรณ. ภูมิปัญญาชาวบ้านคืออะไรอย่างไร. การสัมมนาทางวิชาการ เรื่องภูมิปัญญา
ชาวบ้าน. หน้า 88-94. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภา, 2534.
- วิจิต นันทสุวรรณ. แนวคิดเรื่องการ สร้างทุนสวัสดิการจากประสบการณ์ กลุ่มออมทรัพย์.
ใน พัฒนวิถึ 2531-2533 แนวคิดทิศทาง และกิจกรรม. ม.ป.ท., 2534./
- วิบูลย์ ลีสุวรรณ. ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน. บริษัทอริรินทร์พรินติ้งกรุ๊ป จำกัด, 2535.
- วิทยา สุวรรณโพธิ์. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัดชลบุรี. สัมภาษณ์, 6
สิงหาคม 2536.
- ศิลปิน พีระศรี. ศิลปสงเคราะห์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณาคาร, 2515.

- ศิริพรรณ สายหงส์. สื่อพื้นบ้าน นวัตกรรมทางการศึกษาที่นำมาใช้ในงานการศึกษา
โรงเรียน. ใน 9 ปี กรมการศึกษานอกโรงเรียน. หน้า 79-84. กรุงเทพมหานคร
: โรงพิมพ์การศาสนา, 2531.
- ศุภร ศรีแสน. การศึกษานอกโรงเรียน. ภาพสีน้ำ : โรงพิมพ์ประสานมิตร, 2521.
อ้างอิง ไกวิท วรพัฒน์.
- ศุภย์ เทคโนโลยีทางการศึกษา. การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาออกโรงเรียน. ใน
รวมบทความการศึกษา เล่ม 7. หน้า 231-237. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
ศาสนา, 2531.
- สังต์ อุทรานนท์. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์เซนเตอร์พับลิคเคชั่น, 2528.
- สนั่น อินทนนท์. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัดนครนายก. สัมภาษณ์, 4 สิงหาคม
2536.
- สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์. ภูมิปัญญาชาวบ้าน : การทวนกระแสเพื่อฟื้นฟูการศึกษาและสังคมไทย.
วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (สิงหาคม-กันยายน 2531): 22-42.
- สมชัย ใจดี และยรรยง ศรีวิริยาภรณ์. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2528..
- สมหญิง กลั่นศิริ. เทคโนโลยีทางการศึกษาเบื้องต้น. โรงพิมพ์แผนกบริการกลาง พระราชวัง
สนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2522.
- สันต์ อธรรมบำรุง. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมการ
ศาสนา, 2527.
- สุข สวัสดิ์. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัดตราด. สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม
2536.
- สุจารี จันทรสุข. การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (สิงหาคม-
กันยายน 2531): 10-21.
- สุจินต์ สิริวัฒนกุล. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัดระยอง. สัมภาษณ์, 27
กันยายน 2536.
- สุนทร โคตรบรรเทา. การศึกษานอกโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อักษรสยาม
การพิมพ์, 2524.

- สุนทร สุนันท์ชัย. ทบพวนการศึกษาไทย. วารสารครุศาสตร์. 16 (เมษายน-มิถุนายน 2531): 47-64.
- _____. วัฒนาการการศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน พ.ศ. 2483-2533. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2533.
- สุวัฒน์ แก้วสังข์ทอง. ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี. สัมภาษณ์, 5 สิงหาคม 2536.
- สุภาวงศ์ จันทวนิช. สรุปผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับลักษณะนิสัยพฤติกรรม และค่านิยมของคนไทยที่ได้มีผู้วิจัยไว้แต่เดิม. รายงานการสัมมนาเรื่องระบบค่านิยมไทย โครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523.
- สุมาลี สังข์ศรี. แหล่งวิทยาการในชุมชนกับการศึกษานอกระบบ. ในการพัฒนาและการใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน หน่วยที่ 1-8. หน้า 161-200. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- สุมิตร คุณากร. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนการพิมพ์, 2523.
- สมน อมรวิวัฒน์ และสมพงษ์ จิตระดับ. สารและกิจกรรมการสอนวิชาหลักสูตรและการสอนระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศาสนา, 2532.
- สุรเชษฐ์ เวชพิทักษ์. รากฐานแห่งชีวิต วัฒนธรรมชนบทกับการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์หมู่บ้าน, 2533.
- สุรพล วิรุฬักษ์. สื่อพื้นบ้านเพื่อการพัฒนา. ในรวมบทความการศึกษานอกโรงเรียน เล่ม 7. หน้า 195-205. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2532.
- เสนห์ จามริก. การแสวงหามโนทัศน์ไทยเพื่อการพัฒนา. ชุมชนพัฒนา. 1 (กันยายน-ตุลาคม 2529): 6-7.
- เสนห์ จามริก. แนวทางพัฒนาการศึกษาไทย : บทความวิเคราะห์เบื้องต้น. วารสารการศึกษาแห่งชาติ 24 (ตุลาคม-พฤศจิกายน) : 20-31.
- เสรี พงษ์พิศ. เกษตรการพึ่งตนเอง. ในพัฒนาวิถี 2531-2533 แนวคิดและกิจกรรม. หน้า 62-66. ม.ป.ท., 2534
- เสรี พงศ์พิศ. คินส์รูกเหง้า: ทางเลือกและทัศนะวิจารณ์ว่าด้วยภูมิปัญญาชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร: เทียนวรรณ, 2529.

- แสง ปิ่นดี. การทบทวนแผนการศึกษาแห่งชาติพหุศตวรรษ 2520. วารสารการศึกษา
แห่งชาติ. 23 (ตุลาคม 2531 - มกราคม 2532): 44-81.
- อดิน รพีพัฒน์. ขอบเขตและความหมายของภูมิปัญญาชาวบ้านในงานพัฒนา. ชุมชนพัฒนา.
(มกราคม-กุมภาพันธ์ 2530) : 28-31.
- อนมานราชธน, พระยา. วัฒนธรรมและประเพณีต่างๆ ของไทย. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์เจริญธรรม, 2516.
- อภิชาติ ทองอยู่. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับปัญญาตามแบบพุทธปรัชญาในงานพัฒนา. สังคมพัฒนา.
5 (2528): 13-18.
- อภิชัย พันธเสน. สถาบันอุดมศึกษากับเครือข่ายการเรียนรู้: แนวคิดทางทฤษฎีและและ
ประสบการณ์. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 24 (ธันวาคม 2532 - มกราคม 2533)
: 15-16.
- อุ้นตา นพคุณ. การศึกษานอกโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล,
2523.
- เอนก นาถบุตร. จุดเปลี่ยนการพัฒนาชนบทและองค์การพัฒนาเอกชนไทย. สถาบันชุมชน
ท้องถิ่นพัฒนา กองทุนพัฒนาท้องถิ่นไทย-แคนาดา, 2533.
- เอนก นาถบุตร. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร : คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534. (เอกสารไม่ตีพิมพ์).
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. ข้อคิดเรื่องหลักสูตร. ประชากรศึกษา. 17 (ตุลาคม 2508) :
138.
- อังกฤษ สมดะเนย์. สภาพและปัญหาการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้พัฒนาหลักสูตรในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.

ภาษาอังกฤษ

Coombs, P.H. Nonformal Education for Rural Development.

International Council for Education Development, 1972.

- Dele, Edgar. **Audio-Visual Method in Teaching.** 3 rd.ed., New York
: The dryden Press, 1969.
- Erickson, Carlton. W.H. **Administering Instructional Media.**
New York : The Mcmillan Company, 1971.
- Johnson, M. Definition and Models in Curriculum Theory. In **Education
Theory** 17 (April 1967 : 130.
- Phenix, Philip. **Philosophy of Education.** New York : Holt Rinehart
and Winston, Inc, 1958.
- Powell, Leonard S. **Communication and Learning.** New York : Pitman
Publishing, 1973.
- Taba, Hilda. **Curriculum Development, Theory and Practice.** New York
: Harcourt, Brace World, Inc., 1962.
- Tyler Ralah W. **Basic Principles of Curriculum and Instruction.**
Chicago : University of Chicago Press, 1950.
- Wittich, welter A. and Schuller, Charles F. **Instructional Technology
: It's Nature and Use.** 5 th.ed., New York : Harper & Row.
Publishers, Inc., 1973.
- Unesco. **The Report of the Unesco Second World Conference on Adult
Education.** Paris; Unesco, 1960.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้ให้สัมภาษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือ

1. อาจารย์สุนทร สุนันท์ชัย ข้าราชการบำนาญ (อดีตรองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน)
2. ดร. ชินภัทร ภูมิรัตน์ ผู้อำนวยการกองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
3. ผศ.ดร. อรพินท์ วิบูลย์นันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
4. รศ.ดร. เกียรติวราธร อมาตยกุล อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. รศ.ดร.สมาลี สังข์ตรี อาจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช
6. อาจารย์ วัฒนี ศิลตระกูล นักวิชาการศึกษา 7 กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ
7. อาจารย์ธรรมเกียรติ กันอริ ผู้อำนวยการศูนย์ข้อมูล หนังสือพิมพ์มติชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

1. นายทวีศักดิ์ วิเศษย์ภูงกูร ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.ปราจีนบุรี
2. นายพิมพ์ล รัตตะมณี ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.ฉะเชิงเทรา
3. นายวิทยา สุวรรณโพธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.ชลบุรี
4. นายสนั่น อินทนนท์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.นครนายก
5. นายสุข สวัสดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.ตราด
6. นายสุจินต์ สิริวัฒนกุล ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.ระยอง
7. นายสุทิน ศรีสุขสวัสดิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.สมุทรปราการ
8. นายสุวัฒน์ แก้วสังข์ทอง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียน จ.จันทบุรี
9. ผู้ใหญ่บุญย์ เข้มเฉลิม ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเกษตรพื้นฐาน
10. นายจรรยา พงษ์ชีพ ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน
11. พระมหาเพียร ชาญทีโป ภูมิปัญญาชาวบ้านด้านศิลปพื้นบ้าน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(สำเนา)

ที่ ทม 0309/2231

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

19 มีนาคม 2535

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน อาจารย์ สุนทร สุนันท์ชัย

เนื่องด้วย น.ส.ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ นิสิตชั้นปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษากาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาคตะวันออก" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอบุล และอาจารย์ ดร. ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ที่นิสิตสร้างขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัยที่นิสิตสร้างขึ้นดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

(สำเนา)

ที่ ทม.๐3๐9/3234

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

20 พฤษภาคม 2536

เรื่อง ขอความร่วมมือในการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. โครงร่างวิทยานิพนธ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องด้วย น.ส.ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาคตะวันออก" โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอบล และอาจารย์ ดร. ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในการนี้ นิสิตจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยการแจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แก่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และเจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ในจังหวัด นครปฐม นนทบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ปราจีนบุรี ตราด ระยอง จันทบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ สังกัดกรมการศึกษานอก กระทรวงศึกษาธิการ

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ น.ส.ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการ และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

แผนกมาตรฐานการศึกษา

โทร. 2183530

(สำเนา)

ที่ ศธ. 1103/3950

กรมการศึกษานอกโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ กทม.10300

25 มิถุนายน 2536

เรื่อง ขอดำเนินการเคราะห้ในการเก็บข้อมูล
เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด.....
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับแจ้ง จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหา
วิทยาลัยว่า น.ส.ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้ภูมิปัญญา
ชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาคตะวันออก" ในการนี้จำเป็นต้องเก็บรวบรวม
ข้อมูลต่างๆ โดยการแจกแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ แก่ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา
นอกระบบโรงเรียนจังหวัด ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ครูอาสาสมัคร
การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และ เจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด
ดังสิ่งที่ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

กรมการศึกษานอกโรงเรียนพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อกรมการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน จึงขอให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ให้ความอนุเคราะห์แก่ น.ส.
ยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว จะขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.

(พิเชษฐ์ มากช่วย)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

กองการเจ้าหน้าที่

อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

โทร.2826869

ภาคผนวก ค.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบศึกษาเอกสาร

เรื่อง

การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาคตะวันออก

จุดประสงค์ของการศึกษาเอกสาร

เพื่อศึกษารวบรวมภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่มีอยู่ในภาคตะวันออก จากเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเภทของเอกสาร	ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	รายละเอียดลักษณะกิจกรรมของภูมิปัญญาชาวบ้านที่พบจากเอกสาร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสำรวจภูมิปัญญาชาวบ้าน ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัด:.....

- คำชี้แจง**
1. ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายทอดต่อกันมาจากบรรพบุรุษ หรือได้รับการศึกษาอบรมมาจากสถาบันในชุมชน และความรู้ที่ได้รับการสะสมมาจากการทำงาน การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้จากธรรมชาติ ซึ่งอาจจะเป็นทั้งแนวคิด กิจกรรม และบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน
 2. ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งภูมิปัญญาชาวบ้านออกเป็น 9 ประเภท ตามรายการสำรวจดังนี้

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ระบุรายชื่อเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน	แหล่งที่อยู่	ลักษณะกิจกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน
ประเภทที่ 1. ด้านคติ ความเชื่อ (ความคิด ความเชื่อที่มีอยู่ เช่น การนับถือ เป็นต้น)	☐ ไม่มี ☐ มี.....
ประเภทที่ 2. ด้านวัฒนธรรม (วัฒนธรรม และประเพณีต่างๆ ประจำท้องถิ่น)	☐ ไม่มี ☐ มี.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ระบรายชื่อเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน	แหล่งที่อยู่	ลักษณะกิจกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน
ประเภทที่ 3. ด้านเกษตร พื้นฐาน (เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ วนเกษตร)	[] ไม่มี [] มี.....
ประเภทที่ 4. ด้านสิ่งแวดลอม (กึ่งอนุรักษ์ธรรมชาติ)	[] ไม่มี [] มี.....
ประเภทที่ 5. ด้านสวัสดิการ ชุมชน (กองทุนหมู่บ้าน ธุรกิจ ชุมชน)	[] ไม่มี [] มี.....
ประเภทที่ 6. ด้านการรักษา พื้นบ้าน (สมุนไพร และ การ รักษาพื้นบ้าน)	[] ไม่มี [] มี.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	รายนามชื่อเจ้าของภูมิปัญญาชาวบ้าน	แหล่งที่อยู่	ลักษณะกิจกรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน
<u>ประเภทที่ 7. ด้านเทคโนโลยี</u> ฟ้าบ้าน (การประดิษฐ์เครื่องมือต่างๆ)	☐ ไม่มี ☐ มี.....
<u>ประเภทที่ 8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน</u> (ศิลปะพื้นบ้านต่างๆ)	☐ ไม่มี ☐ มี.....
<u>ประเภทที่ 9. ด้านหัตถกรรม</u> (งานช่างฝีมือต่างๆ)	☐ ไม่มี ☐ มี.....

แบบสำรวจภูมิปัญญาชาวบ้าน (ที่เป็นผู้รู้)

1. ชื่อ.....มานสกุล.....

2. ที่อยู่บ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....จังหวัด.....

3. เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านด้าน.....

4. ประสบการณ์ในการทำงานหรือผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น.....

4.1. ชื่อผลงานหรือประสบการณ์ในการทำงาน.....

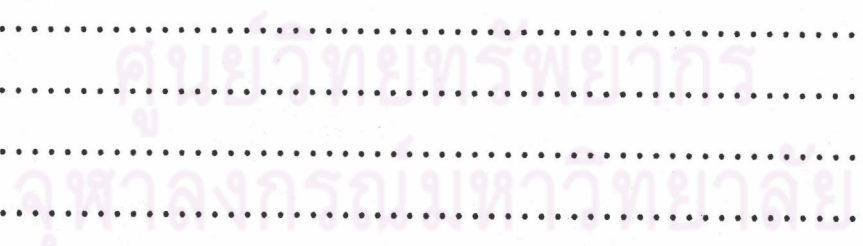
.....
.....
.....
.....

4.2. ลักษณะผลงานที่กำลังทำอยู่ขณะนี้.....

.....
.....
.....
.....

4.3. การเผยแพร่ผลงาน.....

.....
.....
.....
.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำหรับผู้บริหาร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล
อาจารย์ ดร. ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย

นางสาวยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์
นิสิตสาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียง

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาโรงเรียนจังหวัด และหัวหน้าฝ่าย

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน สำหรับกิจกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะอาชีพ ด้านการบริการข่าวสารข้อมูล โดยการนำมาใช้ใน เรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การนำมาเป็นวิทยากร และการนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะและคำอธิบายขอบเขต

1. ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายทอดต่อกันมา จากบรรพบุรุษ หรือได้รับการศึกษาอบรมมาจากสถาบันในชุมชน และความรู้ที่ได้รับจากการสะสมประสบการณ์ การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้จากธรรมชาติแวดล้อม ซึ่งอาจจะ เป็นทั้งแนวคิด กิจกรรม และบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็น 9 ประเภท ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ ได้แก่ ความเชื่อแบบพุทธ เช่น พิธีสวดมนต์ ไหว้พระ พิธีฟังเทศน์ ในวันสำคัญทางศาสนา การอบรมศีลธรรม ความเชื่อแบบพราหมณ์ เช่น พระภูมิเจ้าที่ พระภูมินา การบรวงสรวงต่างๆ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ บุญกุศล แห่เทียน
เข้าพรรษา รวมทั้งประเพณีต่างๆ ที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป เช่น การทำบุญวันเกิด เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ด้านเกษตรพื้นฐาน ได้แก่ การทำเกษตรโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติ

กลุ่มที่ 4 ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การพยายามรักษา และอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมไว้ เช่น การรักษาป่า การรักษาแหล่งน้ำ เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 ด้านสวัสดิการชุมชน ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

กลุ่มที่ 6 ด้านการรักษาพื้นบ้าน ได้แก่ การรักษาด้วยสมุนไพร การรักษาพื้นบ้าน
การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ

กลุ่มที่ 7 ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดขึ้นและนำมาใช้
ให้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตน

กลุ่มที่ 8 ด้านศิลปะพื้นบ้าน ได้แก่ ศิลปะการเล่นต่างๆ การแสดงพื้นบ้าน
ดนตรีพื้นบ้าน

กลุ่มที่ 9 ด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ งานช่างฝีมือต่างๆ

2. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรและการจัด
กิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือ การสร้างหลักสูตรและการจัดกิจกรรมขึ้นมาใหม่ การนำภูมิปัญญา
ชาวบ้านมาใช้ คือ การนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร หรือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำ
หลักสูตรและการจัดกิจกรรม

3. การนำมาเป็นวิทยากร หมายถึง การนำมาใช้เป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียน
การสอน หรือ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม

4. การนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน หมายถึง การนำมาใช้เป็นสื่อ
การศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรม ตามโครงการต่างๆ หรือ ใช้เป็นสื่อ
เพื่อการเผยแพร่ความรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] 25 - 30 ปี

[] 31 - 35 ปี

[] 36 - 40 ปี

[] 41 - 45 ปี

[] มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

[] ป.ก.ศ.สูง, พ.ม. หรือเทียบเท่า

[] ป.ว.ส.

[] ปริญญาตรี สาขา.....

[] ปริญญาโท สาขา.....

[] ปริญญาเอก สาขา.....

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

4. ประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งผู้บริหาร

[] ต่ำกว่า 1 ปี

[] 1 - 5 ปี

[] 6 - 10 ปี

[] 11 - 15 ปี

[] 16 - 20 ปี

[] มากกว่า 20 ปี

5. ตำแหน่งในการทำงาน

- ผู้อำนวยการการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัด.....
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัด.....
- หัวหน้าฝ่าย.....
- ผู้ประสานงานอำเภอ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

6. การเคยได้รับการอบรมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

- เคย ไม่เคย

ถ้าเคย กรุณาให้รายละเอียดดังต่อไปนี้

ครั้งที่	ปี พ.ศ. ที่อบรม	จำนวนวันที่อบรม	หน่วยงานที่จัดอบรม
.....
.....
.....
.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะอาชีพ และ ด้านการบริการข่าวสารข้อมูล โดยการนำมาใช้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเป็นวิทยากร การนำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความหรือในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นหรือการดำเนินการของท่านมากที่สุด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม

1. หน่วยงานท่าน ได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรมด้านใดบ้าง

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. กิจกรรมการศึกษาด้านความรู้พื้นฐาน..
2. กิจกรรมการศึกษาด้านทักษะอาชีพ.....
3. การบริการข่าวสารข้อมูล.....

2. หน่วยงานท่าน ได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใด มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม (โปรดระบุรายละเอียดของภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้นำมาใช้ ซึ่งอาจเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านเป็นนามธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปัญญาชนชาวบ้าน หรือ ศิลปินพื้นบ้าน ในแต่ละด้านตามที่ได้แบ่งไว้ในการวิจัยครั้งนี้)

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ..... เช่น - ความเชื่อแบบพหุ..... - ความเชื่อแบบพราหมณ์..... - การนับถือผี..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
2. ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี..... เช่น - วัฒนธรรมประเพณีประจำท้องถิ่น..... - ขนบธรรมเนียมประเพณีประจำท้องถิ่น..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3. ด้านเกษตรพื้นฐาน..... เช่น - การปลูกพืชแบบเกษตรตามธรรมชาติ..... - การทำเกษตรแบบวนเกษตร..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ด้านสิ่งแวดล้อม..... เช่น - การอนุรักษ์ป่าไม้โดยการอาศัยความเชื่อส่วนบุคคล..... - การรักษาแหล่งน้ำ..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ด้านสวัสดิการชุมชน..... เช่น - การจัดตั้งกองทุนสำหรับหมู่บ้าน..... - การจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ด้านการรักษาพื้นบ้าน..... เช่น - การรักษาด้วยสมุนไพร..... - การรักษาแบบพื้นบ้าน.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
- การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ.....
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....
7. ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน.....
เช่น - สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดขึ้นเพื่อใช้ในการ			
ประกอบอาชีพ.....
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....
8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน.....
เช่น - ศิลปะการละเล่นพื้นบ้าน.....
- การแสดงพื้นบ้าน.....
- ดนตรีพื้นบ้าน.....
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....
9. ด้านหัตถกรรม.....
เช่น - การจักสานไม้ไผ่.....
- เครื่องปั้นดินเผา.....
- การทอผ้า.....
- การประดิษฐ์เครื่องดนตรี.....
- งานแกะสลัก.....
- งานถัก-สาน-ทอ.....
- อื่นๆ(โปรดระบุ).....

3. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม ทั้งในด้าน การปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือการสร้างหลักสูตร และการจัดกิจกรรมขึ้นใหม่ หน่วยงานท่านนำมาใช้ในลักษณะใด

[] นำกิจกรรมที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัด กิจกรรม

- [] นำกิจกรรมของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] นำแนวคิด และหลักการในการปฏิบัติงานของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] นำประวัติความเป็นมาและการพัฒนาของภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] เชิญภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนสำรวจสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- [] เชิญภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เข้ามาเป็นที่ปรึกษา ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา แนวทางการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] เชิญภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เข้ามามีส่วนร่วม ในการดูแล ติดตามผล ประเมินผล การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
4. หน่วยงานท่านนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตามลักษณะในข้อใด (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับกรปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด ใน 1 ข้อ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลักษณะการปฏิบัติ	กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
1. นำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร เดิมในกิจกรรมด้าน.....
2. นำมาใช้ในการสร้างหลักสูตรใหม่ในกิจกรรมด้าน.....

ลักษณะการปฏิบัติ	กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
3. นำมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเดิม ของโครงการต่างๆ ในกิจกรรมด้าน.....
4. นำมาใช้ในการสร้างกิจกรรมใหม่ ของโครงการต่างๆ ในกิจกรรมด้าน.....
5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....

5. การปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมในรูปแบบของการสร้างหลักสูตรและการจัดกิจกรรมใหม่ การปรับปรุงหลักสูตรและการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเดิม สำหรับกิจกรรมต่างๆ ในกิจกรรมงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร

- [] สํารวจความต้องการ และสภาพปัญหาของท้องถิ่น
- [] สํารวจแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน
- [] ศึกษาเอกสารหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- [] เลือกใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ ให้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา และความต้องการของท้องถิ่น
- [] เขียนเอกสารหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] แนะนำรายละเอียด เกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง
- [] ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- ประเมินผลการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรม และปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
6. ในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม สำหรับกิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษาจากระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหาหรือไม่
- ไม่มี มี
- ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไร
- ท่านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ท่านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- ท่านไม่สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ปฏิบัติงานในเรื่องเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมได้
- ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ผู้ปฏิบัติงานไม่สามารถเลือกภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน ทั้ง 3 ด้านได้
- หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย
- หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ
- หน่วยงานไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ภูมิปัญญาชาวบ้านไม่มีความรู้พอที่จะมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ ไม่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมได้
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

การนำมาเป็นวิทยากร

1. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นวิทยากร สำหรับกิจกรรม การศึกษานอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรมด้านใดบ้าง

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. กิจกรรมการศึกษาด้านความรู้พื้นฐาน.....
2. กิจกรรมการศึกษาด้านทักษะอาชีพ.....
3. การบริการข่าวสารข้อมูล.....

2. หน่วยงานท่าน ได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใดมาใช้ในการเป็นวิทยากร (โปรดระบุ รายละเอียดของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปัญญาชน ชาวบ้าน หรือ ศิลปินพื้นบ้าน ในแต่ละด้านตามที่ได้แบ่งไว้ในการวิจัยครั้งนี้)

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ.....
เช่น - ความเชื่อแบบพุทธ.....
- ความเชื่อแบบพราหมณ์.....
- การนับถือผี
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
2. ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี.....
เช่น - วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น.....
- ขนบธรรมเนียมประเพณีประจำท้องถิ่น.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
3. ด้านเกษตรพื้นฐาน..... เช่น - การปลูกพืชแบบเกษตรตามธรรมชาติ..... - การทำเกษตรแบบวนเกษตร..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ด้านสิ่งแวดล้อม..... เช่น - การอนุรักษ์ป่าไม้โดยการอาศัยความเชื่อส่วนบุคคล..... - การรักษาแหล่งน้ำ..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ด้านสวัสดิการชุมชน..... เช่น - การจัดตั้งกองทุนสำหรับหมู่บ้าน..... - การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ด้านการรักษาพื้นบ้าน..... เช่น - การรักษาด้วยสมุนไพร..... - การรักษาแบบพื้นบ้าน..... - การรักษาแบบแพทย์แผนโบราณ..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน..... เช่น - สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้นเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน..... เช่น - ศิลปะการละเล่นพื้นบ้าน..... - การแสดงพื้นบ้าน..... - ดนตรีพื้นบ้าน.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
9. ด้านหัตถกรรม.....
เช่น - การจักสานไม้ไผ่.....
- เครื่องปั้นดินเผา.....
- การทอผ้า.....
- การประดิษฐ์เครื่องดนตรี.....
- งานแกะสลัก.....
- งานถัก-สาน-ทอ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. หน่วยงานท่านนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นวิทยากร สำหรับกิจกรรมการศึกษา
ด้านต่างๆ ของงานการศึกษา นอกกรอบโรงเรียน ในลักษณะใด
- นำมาใช้เป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียนการสอนด้านความรู้พื้นฐาน
- นำมาใช้เป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพ
- นำมาใช้เป็นวิทยากรในการจัดกิจกรรมด้านการบริการข่าวสารข้อมูล
- นำมาใช้เป็นวิทยากรในการฝึกอบรมของโครงการต่างๆ สำหรับกิจกรรมงานการศึกษา
นอกระบบโรงเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
4. ในการปฏิบัติงาน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นวิทยากร สำหรับงานการศึกษา
นอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน หน่วยงานท่านได้ปฏิบัติอย่างไร
- สืบหาสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น
- สืบหาสภาพภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น และเก็บรวบรวมข้อมูลไว้
- ศึกษาเอกสารหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- ศึกษารายละเอียดของโครงการต่างๆ

- ศึกษาความเหมาะสมของภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหา
 ศึกษาถึงสภาพของภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อหาภูมิปัญญาชาวบ้านที่เหมาะสม
 สำหรับนำมาใช้เป็นวิทยากร ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
 ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นวิทยากร
 ศึกษาถึงทักษะในการถ่ายทอดความรู้ของภูมิปัญญาชาวบ้าน
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นวิทยากร สำหรับกิจกรรม
 ด้านต่างๆ ของงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหาหรือไม่
- ไม่มี มี
ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไร
- หน่วยงานไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านประเภทต่างๆไว้
 ทำให้ไม่มีข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่สามารถจะนำมาใช้ได้
 ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ
 ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย
 ผู้ปฏิบัติงานมีภารกิจมาก จึงไม่มีเวลาที่จะติดต่อประสานกับภูมิปัญญาชาวบ้าน
 ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
 ไม่ได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
 ภูมิปัญญาชาวบ้านไม่มีทักษะในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้การเรียนการสอน
 ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
 อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษา

1. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา สำหรับกิจกรรม การศึกษานอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรมด้านใดบ้าง

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. กิจกรรมการศึกษาด้านความรู้พื้นฐาน.....
2. กิจกรรมการศึกษาด้านทักษะอาชีพ.....
3. การบริการข่าวสารข้อมูล.....

2. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใดมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา (โปรดระบุ รายละเอียดของภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้นำมาใช้ ซึ่งอาจเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็น นามธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปัญญาชนชาวบ้าน หรือ ศิลปินพื้นบ้าน ในแต่ละด้านตามที่ได้แบ่งไว้ในกรวิจัยครั้งนี้)

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ.....
เช่น - ความเชื่อแบบพุทธ.....
- ความเชื่อแบบพราหมณ์.....
- การนับถือผี.....
- อื่น (โปรดระบุ).....
2. ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี.....
เช่น - วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น.....
- ขนบธรรมเนียมประเพณีประจำท้องถิ่น.....
- อื่น (โปรดระบุ).....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
3. ด้านเกษตรพื้นฐาน..... เช่น - การปลูกพืชแบบเกษตรตามธรรมชาติ..... - การทำเกษตรแบบวนเกษตร..... - อื่น (โปรดระบุ).....
4. ด้านสิ่งแวดล้อม..... เช่น - การอนุรักษ์ป่าไม้โดยการอาศัยความเชื่อส่วนบุคคล..... - การรักษาแหล่งน้ำ..... - อื่น (โปรดระบุ).....
5. ด้านสวัสดิการชุมชน..... เช่น - การจัดตั้งกองทุนสำหรับหมู่บ้าน..... - การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์..... - อื่น (โปรดระบุ).....
6. ด้านการรักษาพื้นบ้าน..... เช่น - การรักษาด้วยสมุนไพร..... - การรักษาแบบพื้นบ้าน..... - การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ..... - อื่น (โปรดระบุ).....
7. ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน..... เช่น - สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้นเพื่อใช้ในการ ประกอบอาชีพ..... - อื่น (โปรดระบุ).....
8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน..... เช่น - ศิลปะการละเล่นพื้นบ้าน..... - การแสดงพื้นบ้าน..... - ดนตรีพื้นบ้าน.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
- อื่น (โปรดระบุ).....
9. ด้านหัตถกรรม.....
เช่น - การจักสานไม้ไผ่.....
- เครื่องปั้นดินเผา.....
- การทอผ้า.....
- การประดิษฐ์เครื่องดนตรี.....
- งานแกะสลัก.....
- งานถัก-สาน-ทอ.....
- อื่น (โปรดระบุ).....

3. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน ในลักษณะใด (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด ใน 1 ข้อ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลักษณะของการนำมาใช้	กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
1. นำมาใช้เป็นสื่อการศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอนด้าน.....
2. นำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้าน.....

ลักษณะของการนำมาใช้	กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
3. นำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการเผยแพร่ความรู้ในกิจกรรมการศึกษาด้าน.....
4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....

4. หน่วยงานสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงาน นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นสื่อเพื่อการศึกษา ในลักษณะใด

- นำกิจกรรมที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นสื่อเพื่อการศึกษา
- ขอความร่วมมือจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เพื่อช่วยในการเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ให้กับประชาชน ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- นำแนวคิดในการดำเนินงานของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาใช้เป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน
- นำผลงานของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาใช้เป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน
- นำภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาร่วมในการผลิตสื่อเพื่อการศึกษา เช่น นำมาใช้ในการผลิตเทปเสียง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

5. ในการปฏิบัติงาน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา สำหรับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน หน่วยงานท่านได้ปฏิบัติอย่างไร

- ศึกษาลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน ในกิจกรรมแต่ละด้านของงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน

- ศึกษาถึงความเหมาะสม ในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา
ในกิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- ศึกษาถึงลักษณะต่างๆของภูมิปัญญาชาวบ้านให้ เข้าใจอย่างแท้จริง
- เลือกใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ให้มากที่สุด
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
6. ในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ใน เป็นสื่อเพื่อการศึกษา สำหรับ
กิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหา
หรือไม่
- ไม่มี มี
- ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไร
- หน่วยงานไม่มีการ เก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านประ เภทต่างๆไว้
ทำให้ไม่มีข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่สามารถนำมาใช้ได้
- หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ
- หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย
- ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความ เข้าใจในวิธีการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ เป็นสื่อ
เพื่อการศึกษา
- ผู้ปฏิบัติงานไม่เห็นความสำคัญของการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ เป็นสื่อ เพื่อ
การศึกษา
- ไม่ได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ภูมิปัญญาชาวบ้านบางประ เภทไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ เป็นสื่อเพื่อการศึกษา
- ภูมิปัญญาชาวบ้าน ไม่เหมาะสมที่จะใช้ เป็นสื่อ ในกิจกรรมการเรียนการสอน
สำหรับกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

7. หน่วยงานท่านเคยได้รับการสนับสนุน และนิเทศติดตามผล การนำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน หรือไม่
- ไม่เคย เคย
- ถ้าเคย ท่านเคยได้รับการสนับสนุนและติดตามผลจากใคร
- อธิบดีกรมการศึกษาออกโรงเรียน
- ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิจัย
- ผู้อำนวยการกองพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
- ผู้อำนวยการกองปฏิบัติงาน
- หน่วยงานนิเทศ
- นักวิชาการ จากกรมการศึกษาออกโรงเรียน
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค
- หน่วยงานนิเทศศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
8. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการสนับสนุนหรือแก้ปัญหา การปฏิบัติงานในการนำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้ประสบความสำเร็จอย่างไร
- จัดประชุม อบรม สัมมนา ให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ในเรื่องการนำ ภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการ นำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานของตน
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติงาน ในเรื่องการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านให้เป็นประโยชน์ ต่องานของตน
- จัดทำแผนงาน การยกย่อง เชิดชูเกียรติ ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ให้การสนับสนุน หน่วยงานเป็นอย่างดี
- สำรวจแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้านและประสานงานขอความร่วมมือ
- ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน ไปศึกษาดูงานและ เรียนรู้จากแหล่งภูมิปัญญา ชาวบ้าน
- ส่งเสริมให้ มีการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ ระหว่างหน่วยงาน ในเรื่อง การนำภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น มาใช้ให้เป็นประโยชน์ ต่องานการศึกษา นอกโรงเรียน

- [] ส่งเสริมให้มีความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้าน กับ
หน่วยงานรวมทั้งบุคลากรในหน่วยงาน
- [] สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้าน และบุคลากรใน
หน่วยงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- [] สนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน ทำการศึกษาเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ใน
ท้องถิ่นให้เข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในหน่วย
งานของตน
- [] กำหนดแผนปฏิบัติงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน เรื่องการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ใน
กิจกรรมงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- [] อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียง

สำหรับผู้ปฏิบัติงาน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตน์อบล
อาจารย์ ดร. ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย

นางสาวยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์

นิสิตสาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง
การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ภาคตะวันออกเฉียง

คำชี้แจง ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด และครูอาสาสมัคร

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน สำหรับกิจกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะอาชีพ ด้านการบริการข่าวสารข้อมูล โดยการนำมาใช้ใน เรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การนำมาเป็นวิทยากร และการนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะและคำอธิบายขอบเขต

1. ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายทอดต่อกันมา จากบรรพบุรุษ หรือได้รับการศึกษาอบรมมาจากสถาบันในชุมชน และความรู้ที่ได้รับจากการสะสมประสบการณ์ การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้จากธรรมชาติแวดล้อม ซึ่งอาจจะเป็นทั้งแนวคิด กิจกรรม และบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็น 9 ประเภท ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ ได้แก่ ความเชื่อแบบพุทธ เช่น พิธีสวดมนต์ ไหว้พระ พิธีฟังเทศน์ ในวันสำคัญทางศาสนา การอบรมศีลธรรม ความเชื่อแบบพราหมณ์ เช่น พระภูมิเจ้าที่ พระภูมินา การบรวงสรวงต่างๆ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ด้านวัฒนธรรม ชนบธรรมนิยมประเพณี ได้แก่ บุญจีน แห่งเทียน
เข้าพรรษา รวมทั้งประเพณีต่างๆ ที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป เช่น การทำบุญวันเกิด เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ด้านเกษตรพื้นฐาน ได้แก่ การทำเกษตรโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติ

กลุ่มที่ 4 ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การพยายามรักษา และอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมไว้ เช่น การรักษาป่า การรักษาแหล่งน้ำ เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 ด้านสวัสดิการชุมชน ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

กลุ่มที่ 6 ด้านการรักษาพื้นบ้าน ได้แก่ การรักษาด้วยสมุนไพร การรักษาพื้นบ้าน
การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ

กลุ่มที่ 7 ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดขึ้นและนำมาใช้
ให้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตน

กลุ่มที่ 8 ด้านศิลปะพื้นบ้าน ได้แก่ ศิลปะการละเล่นต่างๆ การแสดงพื้นบ้าน
ดนตรีพื้นบ้าน

กลุ่มที่ 9 ด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ งานช่างฝีมือต่างๆ

2. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรและการจัด
กิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือ การสร้างหลักสูตรและการจัดกิจกรรมขึ้นมาใหม่ การนำภูมิปัญญา
ชาวบ้านมาใช้ คือ การนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร หรือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำ
หลักสูตรและการจัดกิจกรรม

3. การนำมาเป็นวิทยากร หมายถึง การนำมาใช้เป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียน
การสอน หรือ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม

4. การนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน หมายถึง การนำมาใช้เป็นสื่อ
การศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรม ตามโครงการต่างๆ หรือ ใช้เป็นสื่อ
เพื่อการเผยแพร่ความรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] อายุต่ำกว่า 25 ปี

[] 25 - 30 ปี

[] 31 - 35 ปี

[] 36 - 40 ปี

[] 41 - 45 ปี

[] มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

[] ชั้นมัธยมศึกษา

[] ป.ว.ช.

[] ป.ว.ส.

[] ป.ก.ศ.สูง, พ.ม. หรือเทียบเท่า

[] ปริญญาตรี สาขา.....

[] ปริญญาโท สาขา.....

[] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

4. ประสบการณ์การทำงาน

[] ต่ำกว่า 1 ปี

[] 1 - 5 ปี

[] 6 - 10 ปี

[] 11 - 15 ปี

[] 16 - 20 ปี

[] มากกว่า 20 ปี

5. ตำแหน่งในการทำงาน

- เจ้าหน้าที่ฝ่าย.....จังหวัด.....
- ครูอาสาสมัคร.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

6. การเคยได้รับการอบรมหรือประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน

- เคย ไม่เคย

ถ้าเคย กรุณาให้รายละเอียดดังต่อไปนี้

ครั้งที่	ปี พ.ศ. ที่อบรม	จำนวนวันที่อบรม	หน่วยงานที่จัดอบรม
.....
.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะอาชีพ และด้านการบริการข่าวสารข้อมูล โดยการนำมาใช้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การเป็นวิทยากร การนำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความหรือในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นหรือการดำเนินการของท่านมากที่สุด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม

1. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม สำหรับกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรมด้านใดบ้าง

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. กิจกรรมการศึกษาด้านความรู้พื้นฐาน.....
2. กิจกรรมการศึกษาด้านทักษะอาชีพ.....
3. การบริการข่าวสารข้อมูล.....

2. หน่วยงานท่าน ได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใดมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม (โปรดระบุรายละเอียดของภูมิปัญญาชาวบ้าน ที่ได้นำมาใช้ ซึ่งอาจเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นนามธรรม และภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปัญญาชนชาวบ้าน หรือ ศิลปินพื้นบ้าน ในแต่ละด้านตามที่ได้แบ่งไว้ในการวิจัยครั้งนี้)

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ..... เช่น - ความเชื่อแบบพุทธ..... - ความเชื่อแบบพราหมณ์..... - การนับถือผี..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
2. ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี..... เช่น - วัฒนธรรมประเพณีประจำท้องถิ่น..... - ประเพณีประจำท้องถิ่น..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3. ด้านเกษตรพื้นฐาน..... เช่น - การปลูกพืชแบบเกษตรตามธรรมชาติ..... - การทำเกษตรแบบวนเกษตร..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ด้านสิ่งแวดล้อม..... เช่น - การอนุรักษ์ป่าไม้โดยการอาศัยความเชื่อส่วนบุคคล..... - การรักษาแหล่งน้ำ..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ด้านสวัสดิการชุมชน..... เช่น - การจัดตั้งกองทุนสำหรับหมู่บ้าน..... - การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์..... - อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ด้านการรักษาพื้นบ้าน..... เช่น - การรักษาด้วยสมุนไพร..... - การรักษาแบบพื้นบ้าน..... - การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน.....
เช่น - สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดขึ้นเพื่อใช้ในการประกอบอาชีพ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน.....
เช่น - ศิลปะการการเล่นพื้นบ้าน.....
- การแสดงพื้นบ้าน.....
- ดนตรีพื้นบ้าน.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
9. ด้านหัตถกรรม.....
เช่น - การจักสานไม้ไผ่.....
- เครื่องปั้นดินเผา.....
- การทอผ้า.....
- การประดิษฐ์เครื่องดนตรี.....
- งานแกะสลัก.....
- งานถัก-ทอ-สาน.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม ทั้งในด้านการปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือการสร้างหลักสูตรและการจัดกิจกรรมขึ้นใหม่ หน่วยงานท่านนำมาใช้ในลักษณะใด
- c] นำกิจกรรมที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม

- [] นำกิจกรรมของบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] นำแนวคิด และหลักการในการปฏิบัติงานของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] นำประวัติความเป็นมาและการพัฒนาของภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] เชิญภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เข้ามามีส่วนร่วม ในการวางแผนสำรวจสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- [] เชิญภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เข้ามาเป็นที่ปรึกษา ในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา แนวทางการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] เชิญภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เข้ามามีส่วนร่วม ในการดูแล ติดตามผล ประเมินผล การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] อื่นๆ (โปรดระบุ).....

4. หน่วยงานท่านนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ตามลักษณะในข้อใด (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด ใน 1 ข้อ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลักษณะการปฏิบัติ	กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
1. นำมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร เดิมในกิจกรรมด้าน.....
2. นำมาใช้ในการสร้างหลักสูตรใหม่ในกิจกรรมด้าน.....

ลักษณะการปฏิบัติ	กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
3. นำมาใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเดิม ของโครงการต่างๆ ในกิจกรรมด้าน.....
4. นำมาใช้ในการสร้างกิจกรรมใหม่ ของโครงการต่างๆ ในกิจกรรมด้าน.....
5. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....

5. ในการปฏิบัติงาน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม ในลักษณะของการสร้างหลักสูตรและการจัดกิจกรรมใหม่ การปรับปรุงหลักสูตรและการปรับปรุงการจัดกิจกรรมเดิม สำหรับกิจกรรมต่างๆ ในกิจกรรมงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีวิธีการปฏิบัติอย่างไร

- [] สํารวจความต้องการ และสภาพปัญหาของท้องถิ่น
- [] สํารวจแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน
- [] ศึกษาเอกสารหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- [] เลือกใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ให้มีความเหมาะสมกับ เนื้อหาและความต้องการกับท้องถิ่น
- [] เขียน เอกสารหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- [] แนะนำรายละเอียด เกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้อง

- ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- ประเมินผลการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรม และปรับปรุงหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

6. ในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม สำหรับกิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษาของระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหหรือไม่

- ไม่มี มี

ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไร

- ท่านขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ท่านขาดความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องของการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- ท่านไม่สามารถเลือกภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนได้
- ท่านไม่เคยได้รับคำแนะนำในเรื่องการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย
- หน่วยงานไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ
- หน่วยงานไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ภูมิปัญญาชาวบ้านไม่มีความรู้พอที่จะมามีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ ไม่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมได้
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-

การนำมาเป็นวิทยากร

1. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม สำหรับกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรมด้านใด

กิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. กิจกรรมการศึกษาด้านความรู้พื้นฐาน.....
2. กิจกรรมการศึกษาด้านทักษะอาชีพ.....
3. การบริการข่าวสารข้อมูล.....

2. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใดมาใช้ในการเป็นวิทยากร (โปรดระบุรายละเอียดของภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้นำมาใช้ ภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เช่น ปรารักษ์ชาวบ้าน ปัญญาชนชาวบ้าน หรือ ศิลปินพื้นบ้าน ในแต่ละด้านตามที่ได้แบ่งไว้ในกรวิจัยครั้งนี้)

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ.....
เช่น - ความเชื่อแบบพหุ.....
- ความเชื่อแบบพราหมณ์.....
- การนับถือผี.....
- อื่น (โปรดระบุ).....
2. ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี.....
เช่น - วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น.....
- ประเพณีประจำท้องถิ่น.....
- อื่น (โปรดระบุ).....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
3. ด้านเกษตรพื้นฐาน.....
เช่น - การปลูกพืชแบบเกษตรตามธรรมชาติ.....
- การทำเกษตรแบบวนเกษตร.....
4. ด้านสิ่งแวดล้อม.....
เช่น - การรักษาป่าโดยการอาศัยความเชื่อส่วนบุคคล.....
- การรักษาแหล่งน้ำ.....
- อื่น (โปรดระบุ).....
5. ด้านสวัสดิการชุมชน.....
เช่น - การจัดตั้งกองทุนสำหรับหมู่บ้าน.....
- การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์.....
- อื่น (โปรดระบุ).....
6. ด้านการรักษาพื้นบ้าน.....
เช่น - การรักษาด้วยสมุนไพร.....
- การรักษาแบบพื้นบ้าน.....
- การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ.....
- อื่น (โปรดระบุ).....
7. ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน.....
เช่น - สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้นเพื่อใช้ในการ
ประกอบอาชีพ.....
- อื่น (โปรดระบุ).....
8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน.....
เช่น - ศิลปะการละเล่นพื้นบ้าน.....
- การแสดงพื้นบ้าน.....
- ดนตรีพื้นบ้าน.....
- อื่น (โปรดระบุ).....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
9. ด้านหัตถกรรม.....
เช่น - การจักสานไม้ไผ่.....
- เครื่องปั้นดินเผา.....
- การทอผ้า.....
- การประดิษฐ์เครื่องดนตรี.....
- งานแกะสลัก.....
- งานถัก-สาน-ทอ.....
- อื่น (โปรดระบุ).....

3. หน่วยงานท่านนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นวิทยากร สำหรับกิจกรรมการศึกษาต่าง ๆ ของงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในลักษณะใด
- นำมา เป็นวิทยากร ในกิจกรรมการเรียนการสอนด้านความรู้พื้นฐาน
- นำมา เป็นวิทยากร ในกิจกรรมการเรียนการสอนด้านทักษะอาชีพ
- นำมา เป็นวิทยากร ในการจัดกิจกรรมด้านการบริการข่าวสารข้อมูล
- นำมา เป็นวิทยากร ในการฝึกอบรมของโครงการต่างๆ สำหรับกิจกรรมงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ในการปฏิบัติงาน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นวิทยากร สำหรับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน หน่วยงานท่านได้ปฏิบัติอย่างไร
- สืบหาสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น
- สืบหาสภาพภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น และเก็บรวบรวมข้อมูลไว้
- ศึกษาเอกสารหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
- ศึกษารายละเอียดของโครงการต่างๆ
- ศึกษาความเหมาะสมของภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหา

- ศึกษาศภาพของภูมิปัญญาชาวบ้าน เพื่อหาภูมิปัญญาชาวบ้านที่เหมาะสมสำหรับนำมาใช้ในการเป็นวิทยกร ในกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน
- ศึกษาคความ เป็นไปไดในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการ เป็นวิทยากร
- ศึกษาดึงทักษะ ในการถ่ายทอดความรูของภูมิปัญญาชาวบ้าน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ใน เป็นวิทยากร สำหรับกิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษาจากระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหหรือไม่

- ไม่มี มี

ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไร

- หน่วยงานไม่มีการ เก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านประ เภทต่างๆไว้ ทำให้ไม่มีข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถนำมาใช้ได้
- ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ
- ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย
- ท่านมีภารกิจมากจึงไม่มี เวลาที่จะติดต่อประสานกับภูมิปัญญาชาวบ้าน
- การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นวิทยากร มีกระบวนการหลายขั้นตอน ทำให้การดำเนินงานไม่สะดวก
- ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ไม่สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน
- ไม่ได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ภูมิปัญญาชาวบ้านไม่มีทักษะ ในการถ่ายทอดความรู้ ทำให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

การนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษา

1. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา สำหรับกิจกรรม การศึกษานอกระบบโรงเรียน ในกิจกรรมด้านใดบ้าง

กิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. กิจกรรมการศึกษาด้านความรู้พื้นฐาน.....
2. กิจกรรมการศึกษาด้านทักษะอาชีพ.....
3. การบริการข่าวสารข้อมูล.....

2. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านด้านใดมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา (โปรดระบุ รายละเอียดของภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้นำมาใช้ ซึ่งอาจเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็น นามธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน ปัญญาชนชาวบ้าน หรือ ศิลปินพื้นบ้าน ในแต่ละด้านตามที่ได้แบ่งไว้ในการวิจัยครั้งนี้)

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
1. ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ.....
เช่น - ความเชื่อแบบพุทธ.....
- ความเชื่อแบบพราหมณ์.....
- การนับถือผี.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
2. ด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี.....
เช่น - วัฒนธรรมประจำท้องถิ่น.....
- ประเพณีประจำท้องถิ่น.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
3. ด้านเกษตรพื้นฐาน.....
เช่น - การปลูกพืชแบบเกษตรตามธรรมชาติ.....
- การทำเกษตรแบบวนเกษตร.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
4. ด้านสิ่งแวดล้อม.....
เช่น - การอนุรักษ์ป่าไม้โดยการอาศัยความเชื่อส่วนบุคคล.....
- การรักษาแหล่งน้ำ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
5. ด้านสวัสดิการชุมชน.....
เช่น - การจัดตั้งกองทุนสำหรับหมู่บ้าน.....
- การจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
6. ด้านการรักษาพื้นบ้าน.....
เช่น - การรักษาด้วยสมุนไพร.....
- การรักษาแบบพื้นบ้าน.....
- การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
7. ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน.....
เช่น - สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดค้นเพื่อใช้ในการ
ประกอบอาชีพ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
8. ด้านศิลปะพื้นบ้าน.....
เช่น - ศิลปะการละเล่นพื้นบ้าน.....
- การแสดงพื้นบ้าน.....

ประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้าน	ใช้มาก (3)	ใช้ปานกลาง (2)	ใช้น้อย (1)
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
- คนตรีพื้นบ้าน.....
9. ด้านหัตถกรรม.....
เช่น - การจักสานไม้ไผ่.....
- เครื่องปั้นดินเผา.....
- การทอผ้า.....
- การประดิษฐ์เครื่องเผา.....
- งานแกะสลัก.....
- งานถัก-สาน-ทอ.....
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

3. หน่วยงานท่านได้นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา ในกิจกรรมการศึกษา นอกกระบบโรงเรียน ทั้ง 3 ด้าน ในลักษณะใด (เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติงานของท่านมากที่สุด ใน 1 ข้อ เลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลักษณะของการนำมาใช้	กิจกรรมการศึกษานอกกระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
1. นำมาใช้เป็นสื่อการศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอนด้าน.....
2. นำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้าน.....

ลักษณะของการนำมาใช้	กิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน		
	ความรู้พื้นฐาน	ทักษะอาชีพ	การบริการข่าวสารข้อมูล
3. นำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการเผยแพร่ความรู้ในกิจกรรมการศึกษาด้าน.....
4. อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....
.....

4. หน่วยงานสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงาน นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นสื่อเพื่อการศึกษ ในลักษณะใด

- นำกิจกรรมที่เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเป็นสื่อเพื่อการศึกษ
- ขอความร่วมมือจากภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล เพื่อช่วยในการเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ให้กับประชาชน ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน
- นำแนวคิดในการดำเนินงานของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาใช้เป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน
- นำผลงานของภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาใช้เป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน
- นำภูมิปัญญาชาวบ้านที่เป็นบุคคล มาร่วมในการผลิตสื่อเพื่อการศึกษ เช่น นำมาใช้ในการผลิตเทปเสียง รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

5. ในการปฏิบัติงาน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษ สำหรับงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน หน่วยงานท่านได้ปฏิบัติอย่างไร

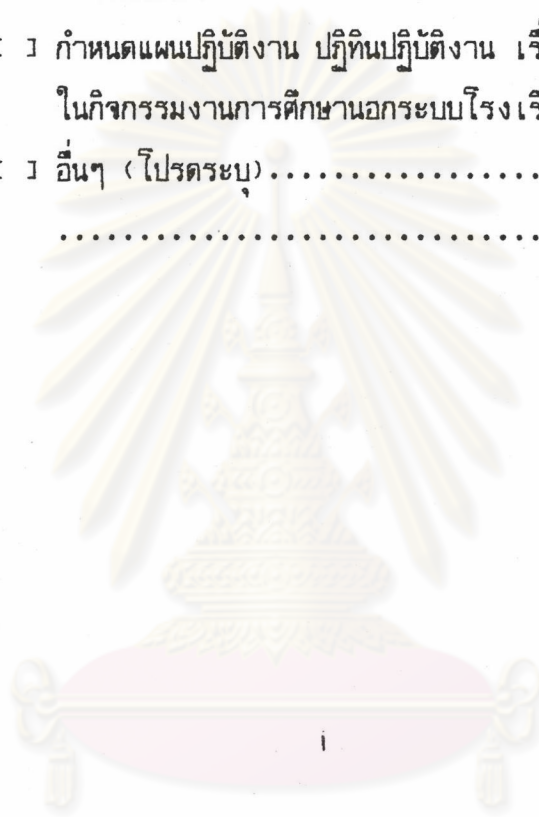
- ศึกษาลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอน ในกิจกรรมแต่ละด้านของงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน

- ศึกษาถึงความเหมาะสมในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา
 ในกิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษาจากระบบโรงเรียน
- ศึกษาถึงลักษณะต่างๆของภูมิปัญญาชาวบ้านให้เข้าใจอย่างแท้จริง
- เลือกใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านที่สอดคล้องกับกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน
 ให้มากที่สุด
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

6. ในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา สำหรับ
 กิจกรรมด้านต่างๆ ของงานการศึกษาจากระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหา
 หรือไม่
- ไม่มี มี
- ถ้ามี ท่านประสบปัญหาอย่างไร
- หน่วยงานไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านประเภทต่างๆไว้
 ทำให้ไม่มีข้อมูลภูมิปัญญาชาวบ้านที่สามารถนำมาใช้ได้
- ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านงบประมาณ
- ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านนโยบาย
- ท่านขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ใน
 สื่อเพื่อการศึกษา
- ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้เป็นสื่อเพื่อ
 การศึกษา
- ไม่ได้รับความร่วมมือจากภูมิปัญญาชาวบ้าน
- ภูมิปัญญาชาวบ้านบางประเภทไม่เหมาะที่จะนำมาใช้เป็นสื่อเพื่อการศึกษา
- ภูมิปัญญาชาวบ้านไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน
 สำหรับกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนทั้ง 3 ด้าน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....

7. หน่วยงานท่านเคยได้รับการสนับสนุน และนิเทศติดตามผล การนำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน หรือไม่
- ไม่เคย เคย
- ถ้าเคย ท่านเคยได้รับการสนับสนุนและติดตามผลจากใคร
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค
- ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนภาค
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด
- หัวหน้าฝ่าย
- ศึกษานิเทศ
- นักวิชาการ จากกรมการศึกษาออกโรงเรียน
- อื่นๆ (โปรดระบุ).....
-
8. ท่านคิดว่าจะมีวิธีการสนับสนุนหรือแก้ปัญหา การปฏิบัติงานในการนำภูมิปัญญาชาวบ้าน มาใช้ในกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ให้ประสบความสำเร็จอย่างไร
- จัดประชุม อบรม สัมมนา ให้ความรู้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ในเรื่องการนำ ภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียน ซึ่งเป็นการนำ ทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานของตน
- จัดประชุม เชิงปฏิบัติงาน ในเรื่องการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านให้เป็นประโยชน์
- จัดทำแผนงาน การยกย่อง เชิดชูเกียรติ ภูมิปัญญาชาวบ้านที่ให้การสนับสนุน หน่วยงานเป็นอย่างดี
- สสำรวจแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้านและประสานงานขอความร่วมมือ
- ส่งเสริมให้บุคลากรในหน่วยงาน ไปศึกษาดูงานและเรียนรู้จากแหล่งภูมิปัญญา ชาวบ้าน
- ส่งเสริมให้มีการร่วมมือและแลกเปลี่ยนความรู้ ในระหว่างหน่วยงาน ในเรื่อง การนำภูมิปัญญาชาวบ้านในท้องถิ่น มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่องานการศึกษาออก ระบบโรงเรียน
- ส่งเสริมให้มีความร่วมมือและความเข้าใจอันดี ระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้าน กับ หน่วยงานรวมทั้งบุคลากรในหน่วยงาน

- [] สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างภูมิปัญญาชาวบ้าน และบุคลากรในหน่วยงานการศึกษาในระบบโรงเรียน
- [] สนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงาน ทำการศึกษาเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เข้าใจเป็นอย่างดี เพื่อที่จะได้นำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในหน่วยงานของตน
- [] กำหนดแผนปฏิบัติงาน ปฏิทินปฏิบัติงาน เรื่องการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในกิจกรรมงานการศึกษาในระบบโรงเรียน
- [] อื่นๆ (โปรดระบุ).....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน
ภาคตะวันออก

สำหรับผู้บริหาร

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตนอุบล

อาจารย์ ดร. ชลทิตย์ เอี่ยมสำอางค์

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้วิจัย

นางสาวยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์

นิสิตสาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้าน ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาคตะวันออก

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์สำหรับ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด

แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาการใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน สำหรับกิจกรรมการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้พื้นฐาน ด้านทักษะอาชีพ ด้านการบริการข่าวสารข้อมูล โดยการนำมาใช้ในเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม การนำมาเป็นวิทยากร และการนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษา

คำนิยามศัพท์เฉพาะและคำอธิบายขอบเขต

1. ภูมิปัญญาชาวบ้าน หมายถึง ความรู้และประสบการณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ที่ได้รับการถ่ายทอดต่อกันมา จากบรรพบุรุษ หรือ ได้รับการศึกษาอบรมมาจากสถาบันในชุมชน และความรู้ที่ได้รับจากการสะสมประสบการณ์ การประกอบอาชีพ และการเรียนรู้จากธรรมชาติแวดล้อม ซึ่งอาจจะ เป็นทั้งแนวคิด กิจกรรม และบุคคลที่ได้รับการยกย่องให้เป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน

ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็น 9 ประเภท ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ด้านคติ ความคิด ความเชื่อ ได้แก่ ความเชื่อแบบพุทธ เช่น พิธีสวดมนต์ ไหว้พระ พิธีฟังเทศน์ ในวันสำคัญทางศาสนา การอบรมศีลธรรม ความเชื่อแบบพราหมณ์ เช่น พระกัมมเจ้าที่ พระกัมมินา การบรวงสรวงต่างๆ เป็นต้น

กลุ่มที่ 2 ด้านวัฒนธรรม ชนบธรรมเนียมประเพณี ได้แก่ บุญจีน แห่งเทียน
เข้าพรรษา รวมทั้งประเพณีต่างๆ ที่ปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป เช่น การทำบุญวันเกิด เป็นต้น

กลุ่มที่ 3 ด้านเกษตรพื้นฐาน ได้แก่ การทำเกษตรโดยใช้วิธีการทางธรรมชาติ

กลุ่มที่ 4 ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การพยายามรักษา และอนุรักษ์
สิ่งแวดล้อมไว้ เช่น การรักษาป่า การรักษาแหล่งน้ำ เป็นต้น

กลุ่มที่ 5 ด้านสวัสดิการชุมชน ได้แก่ การจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน

กลุ่มที่ 6 ด้านการรักษาพื้นบ้าน ได้แก่ การรักษาด้วยสมุนไพร การรักษาพื้นบ้าน
การรักษาด้วยแพทย์แผนโบราณ

กลุ่มที่ 7 ด้านเทคโนโลยีพื้นบ้าน ได้แก่ สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวบ้านคิดขึ้นและนำมาใช้
ให้เป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตน

กลุ่มที่ 8 ด้านศิลปะพื้นบ้าน ได้แก่ ศิลปะการเล่นต่างๆ การแสดงพื้นบ้าน
ดนตรีพื้นบ้าน

กลุ่มที่ 9 ด้านหัตถกรรมพื้นบ้าน ได้แก่ งานช่างฝีมือต่างๆ

2. การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรและการจัด
กิจกรรมเดิมที่มีอยู่แล้ว หรือ การสร้างหลักสูตรและการจัดกิจกรรมขึ้นมาใหม่ การนำภูมิปัญญา
ชาวบ้านมาใช้ คือ การนำมาใช้เป็นองค์ประกอบของหลักสูตร หรือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำ
หลักสูตรและการจัดกิจกรรม

3. การนำมาเป็นวิทยากร หมายถึง การนำมาใช้เป็นวิทยากรในกิจกรรมการเรียน
การสอน หรือ เป็นวิทยากรในการฝึกอบรม

4. การนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน หมายถึง การนำมาใช้เป็นสื่อ
การศึกษาในกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการฝึกอบรม ตามโครงการต่างๆ หรือ ใช้เป็นสื่อ
เพื่อการเผยแพร่ความรู้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

25 - 30 ปี

31 - 35 ปี

36 - 40 ปี

41 - 45 ปี

มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

ป.ก.ศ.สูง, พ.ม. หรือเทียบเท่า

ป.ว.ส.

ปริญญาตรี สาขา.....

ปริญญาโท สาขา.....

ปริญญาเอก สาขา.....

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

.....

4. ประสบการณ์การทำงาน ในตำแหน่งผู้บริหาร

ต่ำกว่า 1 ปี

1 - 5 ปี

6 - 10 ปี

11 - 15 ปี

16 - 20 ปี

มากกว่า 20 ปี

5. ตำแหน่งในการทำงาน

ผู้อำนวยการการศึกษานอกโรงเรียนประจำจังหวัด.....

ประเด็นการสัมภาษณ์

1. ท่านคิดว่าการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในกิจกรรมงานการศึกษานอกระบบโรงเรียน เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นหรือไม่ เพราะเหตุใด
2. ท่านมีแนวทางในการปฏิบัติงาน การนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนในเรื่อง
 - 2.1 การพัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรม
 - 2.2 การนำมาเป็นวิทยากร
 - 2.3 การนำมาเป็นสื่อเพื่อการศึกษา
 อย่างไร และท่านคิดว่า นำมาใช้ในด้านใดเหมาะสมที่สุด
3. ในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน หน่วยงานท่านมีปัญหาอย่างไรบ้าง
4. ทางกรมการศึกษานอกโรงเรียนมีนโยบายเกี่ยวกับการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างไร
5. ท่านมีข้อเสนอแนะในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนอย่างไร
6. ท่านได้รับการนิเทศ ติดตามผลหรือในหน่วยงานท่านได้มีการนิเทศ ติดตามผลอย่างไรบ้าง
7. ในการแบ่งประเภทของภูมิปัญญาชาวบ้านในงานวิจัยครั้งนี้เหมาะสมหรือไม่ เพราะเหตุใด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์

ภูมิปัญญาชาวบ้านที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน

ชื่อ.....นามสกุล..... เพศ.....

อายุ.....ศาสนา.....อาชีพ.....

ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....

ภูมิลำเนาเดิมบ้านเลขที่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....

เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านด้าน.....

ลักษณะกิจกรรมของภูมิปัญญาชาวบ้าน.....

.....
.....
.....

หน่วยงานที่ให้ความสนใจและนำไปใช้ประโยชน์.....

.....
.....
.....

ลักษณะการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียน.....

.....
.....
.....

ผลงานที่ได้รับการยกย่อง เชิดชู หรือได้รับเกียรติ.....

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ.....
.....
.....
.....

วันที่เก็บข้อมูล.....
สถานที่เก็บข้อมูล.....
ผู้เก็บข้อมูล.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาวยุพา ทรัพย์อุไรรัตน์ เกิดวันที่ 2 กันยายน พ.ศ. 2506 ที่จังหวัดนครปฐม จบการศึกษาปริญญาตรีศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ที่คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา พ.ศ. 2534 ปัจจุบันรับราชการ ตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนวัดบ้านท้ายน้ำ ตำบล ท้ายน้ำ อำเภอโพธาราม จังหวัดพิจิตร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย